

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ลงพื้นที่มวกเหล็ก มุ่งผลักดันสินค้า “น้ำนมโคมวกเหล็ก” เข้าสู่ระบบคุ้มครอง GI ชูอัตลักษณ์มรดกคุณภาพเยี่ยม จากแหล่งต้นกำเนิดโคนมอาชีพแห่งแรกของไทย

เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2569 นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา และคณะ ลงพื้นที่ สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด ตำบลหนองย่างเสือ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี เพื่อส่งเสริมและตรวจสอบข้อเท็จจริงสินค้าที่มีศักยภาพในการขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) “น้ำนมโคมวกเหล็ก” โดยมุ่งสร้างมูลค่าเพิ่มและปกป้องอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์น้ำนมโคคุณภาพเยี่ยมที่เป็นความภูมิใจของคนไทย

อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เปิดเผยว่า อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ถือเป็นพื้นที่บุกเบิกด้านการเลี้ยงโคนมของประเทศไทยมาตั้งแต่ พ.ศ. 2503 ตามพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) ที่ทรงเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาแนวทางการเลี้ยงโคนมเพื่อเป็นอาชีพที่มั่นคงแก่เกษตรกร ด้วยสภาพภูมิประเทศมีลักษณะเป็นเทือกเขาสูงและที่ราบเชิงเขา ที่ระดับความสูง 300 – 600 เมตรจากระดับน้ำทะเล ทำให้มีอากาศเย็นสบายตลอดปี และดินมีความอุดมสมบูรณ์ ทำให้พืชอาหารสัตว์มีคุณค่าทางโภชนาการสูงทั้งโปรตีนและแร่ธาตุ จึงเหมาะกับการเลี้ยงโคนม โดยเกษตรกรในท้องถิ่นมีการคัดเลือกโคนมสายพันธุ์แท้คุณภาพสูง ดูแลด้วยระบบกึ่งธรรมชาติ ให้อาหารหยาบสดและพืชอาหารสัตว์ ควบคู่กับการจัดการฟาร์มมาตรฐานเข้มงวด เน้นความสะอาดและสุขภาพของโคนมเป็นหลัก ส่งผลให้น้ำนมโคมวกเหล็กมีคุณภาพโดดเด่นด้วยรสชาติที่หวานมัน เนื้อสัมผัสเข้มข้นละมุน และมีกลิ่นหอม เป็นเอกลักษณ์ ได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคทั่วประเทศมายาวนานกว่า 60 ปี โดยปัจจุบันน้ำนมโคมวกเหล็กมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของพื้นที่ โดยมีปริมาณการผลิตรวมต่อปีกว่า 259 ล้านกิโลกรัม และสร้างมูลค่าการจำหน่ายรวมต่อปีสูงถึงกว่า 5,600 ล้านบาท ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรรายย่อยในท้องถิ่นกว่า 4,200 ฟาร์ม

ในการลงพื้นที่ครั้งนี้ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา พร้อมด้วย นางสาวกนิษฐา กังสวณิช ผู้ตรวจราชการกระทรวงพาณิชย์ นายชัยรัตน์ ชื่นเจริญ พาณิชย์จังหวัดสระบุรี นางปฐมพร สุทธนาการ สหกรณ์จังหวัดสระบุรี นางสาวอ้อยทิพย์ ปานสะอาด นายอำเภอมวกเหล็ก ผู้แทนสำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี และผู้แทนสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี ได้ตรวจเยี่ยมฟาร์มโคนม กระบวนการผลิตและแปรรูปน้ำนมโคที่ทันสมัย อาทิ นมพาสเจอร์ไรส์ และนม UHT ภายใต้มาตรฐานสากล เช่น GAP และ GMP/GHP พร้อมกันนี้ ได้พบหารือกับ นายสุคนธ์ ปักเคเต ประธานกรรมการสหกรณ์โคนมมวกเหล็ก จำกัด นายสุพร เทียนนาวา รองประธานสหกรณ์โคนมไทยมิลค์ จำกัด และเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม เพื่อรับฟังข้อมูลความเป็นมา สถานการณ์

การตลาด และข้อจำกัดในการผลิตสินค้า เพื่อประเมินศักยภาพและแนวทางสนับสนุนการขึ้นทะเบียน GI ของสินค้าน้ำนมโคมวกเหล็ก

นางอรมน เปิดเผยว่า น้ำนมโคมวกเหล็กเป็นสินค้าแห่งความภาคภูมิใจของชาวสระบุรี ซึ่งอยู่ในพื้นที่ต้นกำเนิดการเลี้ยงโคนมของประเทศไทย โดยมีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมมากที่สุดในประเทศ และสามารถผลิตน้ำนมโคได้มากกว่า 100 ตันต่อวัน สินค้าชนิดนี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่น้ำนมดิบทั่วไป แต่เป็นผลผลิตที่เกิดจากอัตลักษณ์แห่งผืนดินและภูมิอากาศของอำเภอมวกเหล็กอย่างแท้จริง ทำให้น้ำนมที่ได้มีคุณภาพดี และมีรสชาติเป็นเอกลักษณ์ที่ยากจะเลียนแบบ ทั้งยังได้รับมาตรฐานระดับสากล แสดงให้เห็นถึงความพร้อมและความเป็นมืออาชีพของผู้ประกอบการในพื้นที่ กรมฯ จึงเห็นว่าควรมีการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนสินค้าน้ำนมโคมวกเหล็กให้เป็น GI เพื่อเป็นเครื่องมือในการคุ้มครองชื่อเสียงของสินค้า ป้องกันการแอบอ้างสวมสิทธิ์โดยสินค้าจากแหล่งอื่น สร้างมูลค่าและอำนาจต่อรองให้กับกลุ่มเกษตรกรรายย่อยในพื้นที่ได้ในอนาคต ซึ่งกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ จะบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด เพื่อผลักดันสินค้าดังกล่าวเข้าสู่ระบบการคุ้มครอง GI ตามนโยบายของรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางศุภจี สุธรรมพันธุ์) ที่ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการรักษาเสถียรภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร พร้อมสร้างความเข้มแข็งให้ SMEs และชุมชน ผ่านการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นด้วย GI

ในโอกาสนี้ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับตัวเข้าสู่การตลาดเชิงรุก โดยมองว่าการทำตลาดสินค้าน้ำนมโคมวกเหล็กไม่ควรจำกัดอยู่เพียงแค่การผลิตนมดิบที่มีคุณภาพเท่านั้น แต่ควรต่อยอดไปสู่การสร้าง “เรื่องราว” (Storytelling) ของผลิตภัณฑ์ที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตเกษตรกรโคนม มวกเหล็กตามแนวพระราชดำริ เพื่อเพิ่มคุณค่าทางจิตใจให้กับผู้บริโภค อีกทั้งยังสนับสนุนให้มีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างสหกรณ์โคนมมวกเหล็กและแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์จากสินค้าโภคภัณฑ์ทั่วไปให้กลายเป็นสินค้าพรีเมียมที่มาพร้อมกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งจะช่วยกระจายรายได้และสร้างระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นที่มั่นคงยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ จังหวัดสระบุรีมีสินค้าที่ขึ้นทะเบียนเป็น GI แล้ว 3 รายการ ได้แก่ ข้าวแจ็กเขยเส้าไห้ เผือกหอม บ้านหมอ และมะม่วงมันหนองแซงสระบุรี ซึ่งสามารถสร้างมูลค่าทางการตลาดรวมกว่า 373 ล้านบาทในปี 2568 โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาเชื่อมั่นว่าการผลักดันการขึ้นทะเบียน “น้ำนมโคมวกเหล็ก” เป็น GI จะช่วยให้สินค้าได้รับการคุ้มครองทางกฎหมาย เพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค โดยเป็นการการันตีคุณภาพและแหล่งกำเนิดที่ชัดเจน และที่สำคัญที่สุดคือการยกระดับคุณภาพชีวิตและรายได้ที่มั่นคงให้กับเกษตรกรในพื้นที่อำเภอมวกเหล็กอย่างยั่งยืน